PRO

Mook en Middelaar

Politieke beschouwing PRO Mook en Middelaar

Allereerst een woord van dank aan de ambtelijke organisatie en het college voor de uitwerking van de voorliggende programma begroting 2027. Het is wat de fractie van PRO betreft, een helder, goed leesbaar, realistisch verhaal met een duidelijke financiële onderbouwing geworden.

Onze gemeente is aantrekkelijk door haar groene omgeving, levendige dorpen de kleinschaligheid en de menselijke maat en dat willen we graag zo houden. Vanaf 2028 neemt de financiële ruimte van de gemeente aanzienlijk af door toename van o.a. de zorgkosten maar vooral ook door het korten van Den Haag op de uitkering vanuit het Gemeentefonds. Ook maatschappelijke voorzieningen vragen om forse investeringen, de zorg wordt steeds complexer en dus duurder. En dat maakt het allemaal, zeker financieel, niet eenvoudiger.

En toch gaan we, om met de titel van het Coalitieakkoord te spreken, Samen verantwoord vooruit. PRO, kiest dan ook nadrukkelijk voor een vitaal, sociaal, groen en duurzaam Mook en Middelaar, en dat zien we zeker ook terug in de voorliggende begroting voor 2027. Met aandacht en zorg voor onze kwetsbare inwoners. En ook verantwoordelijkheid en leefbaarheid als onze richtinggevende principes.

De nieuwe wijk De Maastuin zien we voortvarend uit de grond schieten. Dat gegeven samen met ook de andere bouwplannen die er nog liggen aan de Rijksweg maken dat we wel grote zorgen hebben over een veilige verkeersafwikkeling op de Rijksweg.

Naast de realisatie van de Maastuin zien we bouwplannen in voorbereiding voor het Startsche Veld. Ook in Middelaar en op andere locaties in Mook en Molenhoek wordt woningbouw voorbereid. Wij blijven ons met name ook inzetten op snelle realisatie van woningbouw in Middelaar.

Voor de fractie van PRO is het ook van belang dat woningbouw niet alleen wordt beoordeeld op aantallen. Maar betaalbaarheid, duurzaamheid, ‘n groene omgeving, goede verkeersafwikkeling en bereikbare voorzieningen horen vanaf het begin onderdeel van het ontwerp te zijn. En voor ons als PRO, is het heel belangrijk, dat het ook voor mensen met een krappe beurs het mogelijk moet zijn om goede woonruimte in onze gemeente te vinden.

Bij het onderhoud van de openbare ruimte moeten we kijken naar verdere vergroening en mogelijke gevolgen van wateroverlast, hittestress en verdroging. Met name over de perioden van extreme hitte dienen we verderop in deze raadsvergadering een Motie Vreemd aan de orde van de dag in.

We willen als PRO voorkomen dat duurzaamheid wordt gereduceerd tot losse projecten. De groene agenda moet onderdeel worden van iedere ruimtelijke beslissing: van woningbouw en wegenonderhoud tot bedrijvigheid en recreatie.

Een sterke en sociale gemeente is meer dan een verzameling woningen, wegen en groen. Het is een gemeenschap waarin mensen naar elkaar omkijken. We zien gelukkig ook in de begroting initiatieven opgenomen die inzetten op preventie, mantelzorg, een dementievriendelijke gemeente en ondersteuning van inwoners die kwetsbaar zijn.

Verenigingen worden ondersteund, preventieve gezondheid krijgt aandacht en er wordt ingezet op sport, bewegen, mantelzorg en vitaal ouder worden. Dit is voor de fractie van PRO een van de belangrijkste uitgangspunten. Juist in een kleine gemeente, zoals de onze, zijn verenigingen, vrijwilligers, de dorpsraden, de gemeenschapshuizen en informele netwerken van onschatbare waarde.

En daarom moeten bezuinigingen, wat ons betreft, ook nooit uitsluitend vanuit een financiële spreadsheet worden beoordeeld. Een relatief kleine subsidie voor een vereniging kan in maatschappelijk opzicht van grote waarde zijn.

De begroting meldt dat voor nieuwbouw of grootschalige renovatie van het Kandinsky College Molenhoek en basisschool De Maaskei in Mook een haalbaarheidsonderzoek wordt uitgevoerd. PRO is wat dit betreft heel erg duidelijk en wij zien deze investeringen niet alleen als een kostenpost maar ook en juist vooral als een leefbaarheidsinvestering in de toekomst. De kost gaat ook hier voor de baat.

Want een school is niet alleen een gebouw waarin lessen worden gegeven. Het is een ontmoetingsplek en een belangrijk onderdeel van de aantrekkelijkheid van een dorp voor jonge gezinnen. Hetzelfde geldt voor sportaccommodaties en gemeenschapshuizen. Als we de leefbaarheid van Mook en Middelaar serieus nemen, moeten we bereid zijn om ook hierin gericht te investeren.

De Programmabegroting voor 2027 sluit uiteindelijk weer op nul. Maar vanaf 2028 ontstaan forse tekorten die het miljoen te boven gaan. Een belangrijke oorzaak is de buitenproportionele daling, lees bezuiniging, op de uitkering uit het gemeentefonds vanuit Den Haag. Wel taken maar geen knaken … is al jaren helaas de schandelijke werkelijkheid.

Om 2027 sluitend te krijgen, stelt het college voor om de opbrengsten van onder meer de ozb, forensenbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting extra te verhogen. Dat levert structureel ongeveer €240.000 per jaar op. Daarmee is het financiële

probleem echter niet opgelost: de meerjarige tekorten blijven bestaan.

We kunnen niet doen alsof de financiële problemen vanzelf verdwijnen. Maar wij vinden ook niet dat de oplossing uitsluitend gezocht moet worden in bezuinigingen op voorzieningen of structurele lastenverhoging. En ook zeker niet op de ambtelijke capaciteit want de dienstverlening aan de inwoners staat nu al onder druk.

Wij zien in de voorliggende begroting een duidelijke richting: investeren in maatschappelijk relevante projecten. De minima en ouderen worden ontzien. Dus niet korten op het sociaal domein. Ook hier gaat de kost voor de baat.

Tot slot voorzitter. De fractie van PRO vindt het erg belangrijk dat onze inwoners moeten weten waarom keuzes worden gemaakt en dat zij invloed moeten kunnen uitoefenen op de toekomst van hun dorp. Wij willen dus inwoners vroegtijdig betrekken, dorpsraden ondersteunen en ruimte geven aan bewonersinitiatieven. Zeker wanneer de gemeente moeilijke keuzes moet maken, is draagvlak geen vanzelfsprekendheid. Dat moet worden opgebouwd door inwoners serieus te nemen.

De financiële situatie vraagt daarbij wel om realisme. Het structurele tekort vanaf 2028 maakt ook duidelijk dat de gemeenteraad de komende periode keuzes moet maken. Investeren waar het de toekomst van Mook en Middelaar versterkt en de sterkste schouders naar vermogen laten bijdragen. Dat is voor PRO de betekenis van Samen verantwoord vooruit. Niet voorzichtigheid om de voorzichtigheid en de verantwoordelijkheid vooruit schuiven, maar nu verantwoordelijkheid nemen voor de gemeente die wij aan volgende generaties willen doorgeven.

Mook en Middelaar heeft alles in huis om een sterke, groene en sociale gemeente te blijven. Maar dat gebeurt niet vanzelf. Het vraagt politieke moed, financiële discipline, flexibiliteit en creativiteit van denken maar vooral ook vertrouwen in de kracht van onze inwoners.

Dus … Samen verantwoord vooruit.

Namens de fractie van PRO,

Ton Broekmans (fractievoorzitter)

PRO